הקרקע של העזרה שהרי במזרח היתה שמחת בית השואבה ושם היו מלוין שורות קדשים אלא ע"כ ג"ל שאפילו בגגין והיו חילוק דיש מהן שנתקדשו ויש מהן שלא נתקדשו והכל לפי הזריך והשטח שהיו צריכין או עשו ולאו דוקא דאפשר רב דכל גגין לא נתקדשו אלא הרץ [גג] התורה לא נתקדשו כולם או בשעת קדושת העזרה אבל מכאן ואילך לא אתי שום גגין ומבטל קדושת העזרה וכן מוכח כמו כן [תוא דתנן] גגי היזה קודש ולא מותרי' מיניה לרב(ורב) כמו כן נראה לומר דביומא לא צריך לאסרה משום לא תעשו אפילו אם היתה ממש בקב יעות לשם דא"ל דכל דבר שיש בו אחל דומיא [דנסיעה] שישכין בללו ודו אסור לעשות כן אבל בענין אצטבאות וכיומא אינו נראה שיהיה אסורה שהרי בן קטן עשה מוכני לכיור של עץ וגם סנורה איכא מאן דמכשיר בסוכה בפרק החליל ואע"פ שסנורה אין ראיה כל כך משום שרבי המיסלמל הוא ואין דומה לנסיעה מכל מקום מוכני היה קבוע אלא מידי דמאוחל בינין דומיא מה שהתורה אמרה ' ומה שהאריך בתו' צרפת בשם ר' יעקב ז"ל בפי' בשיטר שכל ס)א"כ א סקטורות היו עדיין ג' מקומות של כרזים ושניים למעלה מעלי ג) בקומה דמחצה ניתנו ולא ימצא בהן אדם יד ונל ע"כ אין להוראיך ' בראש תרי מניידו לא צריכה שיטור בסדות פרשתי דלא תיקשי דאביי ' ולשם דתניא אין פותחין מי"ג נוברין ומז' אומלין כך היא שנוי' ואת הבריתא בספרי אבל ספרים הישנים הם חלוקים יש מהם דה"ג בהו אין פותחין מ' נוברין ומז' אומלין ובתוספתא דשקלים יהניא ג' נוברין מה היו עושין פרין את הערכין ואת הקדשות ומעשר שני וכל מלאכת הקודש היתה נעשה על ידן ואומלין מה היו עושין ז' משחרית של העזרה היו בידם רצה א' מהן לפתוח אינו יכול עד שיכנסו כולם אומלין פותחין ונוברין נכנסין ויוצאין אמר ר' יהודה למה נקרא שמו אומלין שמפני שהיו עושין על הכל ולפי שרוב הירושלמי בגמ' דמסכת שקלים משמע כהנהו ספרים דנרס ג' נוברין ו' אומלין דבמסכת שקלים אחתיא מתניתין גופא דקתני נוברין מ' פותחין מג' נוברין מב' הכי תנא ומן שני קתלקן כליפר גם מאלו אין פותחין ויליף מהאי קרא נופי' [ל'] יהויאל ועזזיהו ותת ושמואל וירימות ויחזר ואליאל ויסכיהו ומחת ובניהו פקידים מיד כוניהו ושמעי אחיו במסקר יחזיהו הכלך ועזריהו ובניהו וירימות ויחזר ואליאל ויסכיהו ומחת ובניהו פקידים היינו אומלין מיד כוניהו ושמעי אחיו היינו שני פקידין במסקר יחזיהו הכלך ועזריהו נעיר בית האלהים היינו כלך וכח"ב הדי משמע שכך צריך להיות ג' נוברין ו' אומלין ואחרי שהוכרנו דהכי נראה כמשנה שקלים דאין פותחין מג' נוברין ח' אומלין (דאתיין)[קשה דהיכי] תנן שהאומלין יהיו מרובים על הנוברין והאומלין (כמה)[הם]יותר שלישין מהנוברין כדקתני בתוספתא דשקלי"ם נקרא אומלין משום שכר על הכל ואין זה נוהג שבעולם ועוד מלשון התוספתא נמי ב)עדיין מוכח מסקנא אחר שאומלין יותר גדולים מן הנוברין דתחם בפרש שכך היו עושין כשהובור שותם נותנין למלך המלך רואה ויחתמן ומכיר ומתיר נובר רואה ויחתמו ומכיר ומתיר. הרי זה מכל מקום משמע שהובור פותח מאומלין ונראה לפרש שאותו ג' נוברין דקתני במשנה דשקלים ובתוספתא היינו אותן נוברין שהיו רק מיוחדים לכך להעריך ערכי ודחרמי וקדשי לשורות בדק תכית ולפורות לחקדש ' דשלשה חשובי בכל והכתוב בין למעין דין בין למעין לכל דבר וצריכין להזות כמו ב"ד לעשות שומא ולידע בעריון ערכין חרמין והקדשות ומעשר שני וכל מלאכת הקודש ושיהו כל הנוברין היו י"נ אלא שמשותם היו מסוגין היו מסוגין גם אותם עניינים שאמרנו ' ועשרה מהם לא היו מסוגים על הערכים ומה שהכה לשם בתוספתא כמי שכתובה למעלה אלא על שאר עניינים של לשכה היו מסוגים ובשביל כך לשם בשקלים לא קא חשיב אלא הנך ג' נוברים שהיו מסוגים גם על הערכים והרשות והבאנן בבריותא חשיב כל הנוברים שבקדש ובני למיסר שמכל הנוברים לא היו כאחד[אלא]ג' ומן אומלין היו ' ותתחילין היו נוברין ובזה הענין נראה שהיו נוברין

ג) תוני ל"ל דמלבד כל אלו ג"ל מקומות היו עדיין ג' מקומות ' ג) מלה מחסר כתן פיחה פיכות ' ג) כתוספתא ליקח זה רק כן טוב ניכוחלמכל כו' וכתוספתא כלמכל רוחה ומכיר מותתו ומחיר נוזר רוחה וכו' ' הגהות הב"ח (ב) במשנה במסמן של שלחנות ג"ב נשן כל"א לפי גיכוח ' במסמן ל) לכל המחות ואם לפה להוסיף ולהזיהן יוחר מנ' סעמים מוסף מכ"ל לכל ים ג) נוסיפ ומיין בתוס' שלמים : (ב) פשרש ד"ה שהיה שהיה וכו' היה קרב כלפם והרגל ושתי פיהים. כשהיו הגברה ושתי דפתח למד מכאן : (ג) ד"ה ואתו למי וכו' את הכרעים ופ"ר ואח"כ מ"ה כרעים רגלי הכבשה על גם וכו' שכבו ואח"כ מ"ה ככרם מדיחין וכו' ולא קנע גם נשנת כדאמר ואח"כ מ"ה והקרביים וכו' כל כך מדיחין אותן ג' פעמים זה אחר זה כאחד ואח"כ מ"ה כרעים וכו' ואח"כ מ"ה כרעים רגלי הכבשה על גם וכו' שכבו ואח"כ מ"ה ככרם מדיחין וכו' ולא קנע גם נשנת כדאמר ואח"כ מ"ה והקרביים וכו' כל כך מדיחין אותן ג' פעמים זה אחר זה כאחד[אלא]ג' ומן אומלין היו ' ותתחילין היו נוברין ובזה הענין נראה שהיו

שיטה מקובצת

ל) נוקבו פתוחה תיבת פתוך נמחק : כ) תיבת ומדיחין ל"ש תיבות אותה נמחק:] פעמים במשנה על שלחנות [נמחק:] ומשמדים גירסת ר"ש שבבית המטבחיים : ס) נקב את אות ו' נמחק : ו)צלעות רבות החסה תיבת דקות נמחק : ז) בת והקנה והלב : ח) מניח בשתיהן שתים : ט) מתחיל ואומרין ביומא דדרך המשפטו היה קרב כיצד הראש והרגל והשוקן ושתי דפנות והירים והחזה : י) שרשה על ידי כלומר תיבת על נמחק : יא) השתיה ולא קתני בית שרשה הראש ותו לא לאשמועינן כשהיה : יב) את חברם ונתן למי שזכה בה לחדיהה והלהסיר : יג) תיבת ומדיחין ל"ש : יד) הרחה שלש פעמים לפי שיש מי שיש בה סנטרת תיבת כרס נמחק: טו) פעמים בכך לכל במשרשה את (כ"ג) [ג'] נמחק : טז)ומשדרים שעל אחתן היו אות ו' נמחק : יז) כ"ר מן המבטנות לשלחנות ד' תיבת להמשדרים ט' ואות ח' נמחק : יח) קבעו לזה מקום ולזה מקום הס"ד ומה"ד נפל אות:יט)והבור חבר כשהוחתכים אצבע הכבור ומשדרין תיבת את נמחק : כ) הכבד ולא היה : כא) כבויאה עד תיבת היה נמחק :

פי' הרא"ש

מפרשים דלומיים לפי שעיקר הדם ניתנין כסמוך ע"ג על יסוד למזבח : לא היה שוכר ט' אם הרגל שוכר ' שהעצה שוכר הרגל ושוכה נקב הרגל ומעכיר הרגל שכובר מן הכתכובה דלן נקב שהוכה הרגל שהוכר נקבי הרגלים שהוכר : אלא נוקבו מהול ערקבו ' הרגל שמחלי ושכה נקב בין הרגלים לנעם ומלא הרגל ל' ומהרו הכבודות [דף מ:] אוב הרגל שלא מגעת לעקבו : היה מפטיר ויורד : כתחלה בין הכבשה ולקח מן הסלדיון על שהיה נעלין : חתך את הכרס ' שם הכור כעור הכרס ולקח מן הדם : כל הכרס כולה ' כלי הכרס כמו שעתיד ליתן לכהן שיאכל :